

โครงการฝึกอบรมบุคคลภายนอก
หลักสูตร“การพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน”
(การใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่าเศษเหลือทิ้งทางการเกษตรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เป็นผลิตภัณฑ์วัสดุทดแทนไม้)

๑. หลักการและเหตุผล

กิจกรรมพัฒนาการใช้วัสดุทดแทนไม้เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการวิจัย พัฒนา เพื่อการใช้ประโยชน์ จากวัสดุทดแทนไม้ ตลอดจนพัฒนาผลิตภัณฑ์และเพิ่มมูลค่า ควบคู่กับการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และการจัดการความรู้สู่การใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า ยั่งยืน และรักษาสิ่งแวดล้อม ตามแนวคิดที่ว่า "วิจัยและพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อการใช้ประโยชน์ไม้อย่างยั่งยืน"

จากการศึกษาวิจัย และพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ทดลองนำเศษไม้ ปลายไม้ และ เศษวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรหลากหลายชนิดมาเป็นวัตถุดิบ ตลอดจนขึ้นรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ จนปัจจุบันสามารถผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้และผลิตภัณฑ์จากวัสดุทดแทนไม้ได้เป็นผลสำเร็จ ทำให้ได้รับความสนใจจากประชาชนทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเผยแพร่ องค์ความรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมวัสดุทดแทนไม้ของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์แก่ประชาชน กรมป่าไม้จึงได้จัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนา วัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน สังกัดส่วนพัฒนาอุตสาหกรรมไม้ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ เป็นหน่วย ปฏิบัติการในส่วนภูมิภาค จำนวน ๔ ศูนย์ ประกอบด้วย ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน จังหวัดลำปาง ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน จังหวัดขอนแก่น ศูนย์วิจัยและพัฒนา วัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน จังหวัดราชบุรี และศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน จังหวัดสงขลา

สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้โดยส่วนพัฒนาอุตสาหกรรมไม้ ได้เล็งเห็นว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมให้บริการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างครบวงจรให้แก่ผู้สนใจ ทั้งภาคประชาชน ภาครัฐ รวมทั้งผู้ประกอบการในพื้นที่บริเวณโดยรอบจังหวัดที่ตั้งและจังหวัดใกล้เคียง ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน จังหวัดขอนแก่น จึงเห็นควรจัดการฝึกอบรมบุคคลภายนอกใน หลักสูตร “การพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน” (การใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่าเศษเหลือทิ้ง ทางการเกษตรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นผลิตภัณฑ์วัสดุทดแทนไม้) ซึ่งประชาชนที่ได้รับการ ถ่ายทอดองค์ความรู้จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ประกอบเป็นอาชีพเสริมหรือสามารถพัฒนาจน เป็นอาชีพหลัก สร้างรายได้ให้แก่ตนเอง ครอบครัว และชุมชนรวมทั้งเป็นการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนตระหนักถึงการใช้ประโยชน์วัสดุทดแทนไม้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืนโดย (๑) ลดปริมาณการใช้ไม้จากป่าช่วยรักษาป่าให้เกิดความสมดุล (๒) ลดการเกิดภาวะโลกร้อนโดยการนำเศษวัสดุเหลือทิ้งมาผลิตเป็นวัสดุทดแทนไม้ แทนการเผาทำลาย

- (๓) ช่วยเพิ่มโอกาสการใช้ประโยชน์เศษไม้ ปลายไม้ เศษวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรได้อย่างคุ้มค่า และ
(๔) ช่วยเพิ่มมูลค่าของเศษไม้ ปลายไม้ เศษวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร

๒. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

๒.๑ เพื่อเผยแพร่และถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปเศษวัสดุไม้และเศษวัสดุการเกษตร
เพื่อทำผลิตภัณฑ์ทดแทนไม้

๒.๒ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของเศษวัสดุไม้และเศษวัสดุการเกษตร

๒.๓ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ เทคโนโลยีการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้
และเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์วัสดุทดแทนไม้ ที่ได้รับไปริเริ่ม พัฒนา ต่อยอด และสร้างเป็นอาชีพ
ที่มั่นคง หรือทำเป็นอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรม ครอบครัว และชุมชน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๔ เพื่อเป็นการปกป้องและรักษาทรัพยากรป่าไม้

๓. กลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรม

เกษตรกรที่มีเศษไม้ ปลายไม้ และเศษเหลือทิ้งทางการเกษตร บุคลากรจากภาครัฐอื่นๆ
ที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ บุคลากรจากภาคเอกชน รวมทั้งผู้ประกอบการที่มีความสนใจ
ในการพัฒนาวัสดุทดแทนไม้ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓๐ คน

- กลุ่มเกษตรกร ในพื้นที่ ๒๐ จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- กลุ่มบริษัทแปรรูปไม้ โรงงานเฟอร์นิเจอร์
- ประชาชนทั่วไปที่สนใจ

๔. วิธีดำเนินการฝึกอบรม

ในการฝึกอบรมนี้ แบ่งออกเป็น ๒ ภาค โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ๔.๑ ภาคทฤษฎี การบรรยายและให้ความรู้จำนวน ๑๑ เรื่อง เป็นเวลา ๖ ชั่วโมง ๓๐ นาที
- เรื่อง ความสำคัญ มูลเหตุ ความเป็นมาของวัสดุทดแทนไม้
 - เรื่อง ศักยภาพของเศษวัสดุไม้และเศษวัสดุการเกษตร
 - เรื่อง ประเภทของวัสดุทดแทนไม้
 - เรื่อง กระบวนการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้
 - เรื่อง เครื่องมือ และอุปกรณ์ สำหรับกระบวนการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้
 - เรื่อง กาวที่ใช้เกี่ยวกับงานไม้และงานวัสดุทดแทนไม้
 - เรื่อง ขั้นตอนการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้

- เรื่อง การออกแบบผลิตภัณฑ์ เครื่องเรือน เครื่องใช้จากวัสดุทดแทนไม้
- เรื่อง การประกอบ ขึ้นรูปผลิตภัณฑ์จากแผ่นวัสดุทดแทนไม้
- เรื่อง สีและสารเคลือบผิว
- เรื่อง การตกแต่ง และการทำผิวผลิตภัณฑ์วัสดุทดแทนไม้

๔.๒ ภาคปฏิบัติการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้ และการผลิตผลิตภัณฑ์จากวัสดุทดแทนไม้
จำนวน ๕ เรื่อง เป็นเวลา ๙ ชั่วโมง

- เรื่อง การเตรียมวัตถุดิบสำหรับการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้
- เรื่อง การผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้
- เรื่อง การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับงานไม้และงานวัสดุทดแทนไม้เบื้องต้น
- เรื่อง การประกอบ ขึ้นรูปผลิตภัณฑ์จากแผ่นวัสดุทดแทนไม้
- เรื่อง การตกแต่ง และการทำผิวผลิตภัณฑ์วัสดุทดแทนไม้

๕. วิทยากรในการฝึกอบรม

นักวิชาการป่าไม้และเจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน จังหวัดขอนแก่น ส่วนพัฒนาอุตสาหกรรมไม้ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้

๖. ระยะเวลาในการฝึกอบรม

จำนวน ๔ วัน ระหว่างวันที่ ๕-๘ มีนาคม ๒๕๖๒

๗. สถานที่จัดฝึกอบรม

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน จังหวัดขอนแก่น

๘. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผลผลิตบริหารจัดการและพัฒนางานวิจัย กิจกรรมหลักบริหารจัดการและพัฒนางานวิจัย กิจกรรมบริหารจัดการงานวิจัย เป็นเงิน ๑๘๕,๕๘๐ บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นห้าพันห้าร้อยแปดสิบบาทถ้วน)

๙. ความสอดคล้องต่อยุทธศาสตร์ขององค์กร

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กรมป่าไม้ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ กลยุทธ์ : ๓. พัฒนาและถ่ายทอด เทคโนโลยีผลงานวิจัยด้านป่าไม้ ตามแนวทางการดำเนินงาน ข้อ ๓.๒) เผยแพร่ผลงานวิจัยด้านป่าไม้

ข้อ ๓.๔) ถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยการป่าไม้ เพื่อสร้างอาชีพรายได้ และต่อยอดเชิงพาณิชย์ และ
ข้อ ๓.๕) สร้างเครือข่ายผู้ใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยด้านป่าไม้

๑๐. ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจการออกแบบผลิตภัณฑ์ไม้และสามารถทำชิ้นงานผลิตภัณฑ์ไม้
ได้ตามที่กำหนด

๑๑. การประเมินผลโครงการ

ผู้รับผิดชอบจัดการฝึกอบรมออกติดตามผลการฝึกอบรมโดยออกแบบสอบถาม
ผู้เข้ารับการฝึกอบรมถึงการนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ไม้
และสามารถทำชิ้นงานผลิตภัณฑ์ไม้ได้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการไม้สวนป่าและ
เศษเหลือจากไม้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวหรือกลุ่ม

๑๒. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๒.๑ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รู้ถึงความสำคัญและประโยชน์ของเศษไม้และเศษวัสดุเหลือทิ้ง
ทางการเกษตร

๑๒.๒ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำเศษไม้และเศษวัสดุการเกษตรมาผลิต
เป็นผลิตภัณฑ์วัสดุทดแทนไม้ได้

๑๒.๓ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเล็งเห็นถึงความสำคัญของเศษไม้และเศษวัสดุการเกษตร

๑๒.๔ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ต่อในชุมชนหรือหน่วยงาน
ที่ตนสังกัดได้

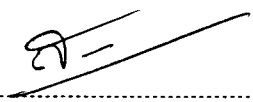
๑๒.๕ เพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนและเกษตรกร ทำให้เพิ่มทางเลือกอีกทางหนึ่ง
ในการประกอบอาชีพ

๑๒.๖ ช่วยลดปริมาณการใช้ไม้จากป่า และลดการนำเข้าไม้จากต่างประเทศ

๑๓. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑๓.๑ ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน จังหวัดขอนแก่น

๑๓.๒ ส่วนพัฒนาอุตสาหกรรมไม้ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้

(ลงชื่อ) ผู้เขียนโครงการ

(นายสุชาติ นิมพิลว)

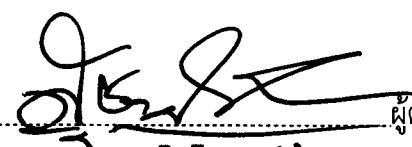
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ ทำหน้าที่

หัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน จังหวัดขอนแก่น

(ลงชื่อ) ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวศรีนทร สุวิวัฒนกิจกุล)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ ทำหน้าที่

ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาอุตสาหกรรมไม้

(ลงชื่อ) ผู้ตรวจสอบโครงการ
(นายสุชาติ กัลยวงศา)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

(ลงชื่อ) ผู้อนุมัติโครงการ
(นายปรมินทร์ วงศ์สุวรรณ)

(รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน)

อธิบดีกรมป่าไม้

กำหนดการฝึกอบรมหลักสูตร
 “การพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน”
 (การใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่าเศษเหลือทิ้งทางการเกษตรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 เป็นผลิตภัณฑ์วัสดุทดแทนไม้)
 ระหว่างวันที่ ๕-๘ มีนาคม ๒๕๖๒
 ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน จังหวัดขอนแก่น

วัน/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒		
๑๓.๐๐ – ๑๘.๐๐ น.	ลงทะเบียน/รับเอกสาร	
๑๘.๐๐ – ๑๙.๓๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒		
๐๗.๐๐ – ๐๘.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๘.๐๐ – ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน (ต่อ)	
๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐ น.	พิธีเปิดการฝึกอบรม	ประธานในพิธีเปิด
๐๙.๓๐ – ๑๐.๓๐ น.	บรรยาย หัวข้อ เรื่อง - ความสำคัญ มูลเหตุ ความเป็นมาของวัสดุทดแทนไม้ - ศักยภาพของเศษวัสดุไม้และเศษวัสดุการเกษตร (รับประทานอาหารว่าง)	นางดาวहनัน ประวาท
๑๐.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	บรรยาย หัวข้อ เรื่อง - ประเภทของวัสดุทดแทนไม้ - กระบวนการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้ - เครื่องมือ และอุปกรณ์ สำหรับกระบวนการผลิต แผ่นวัสดุทดแทนไม้ - กาวที่ใช้เกี่ยวกับงานไม้และงานวัสดุทดแทนไม้ - ขั้นตอนการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้	นางดาวहनัน ประวาท
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติ การเตรียมวัตถุดิบสำหรับการผลิต แผ่นวัสดุทดแทนไม้	คณะวิทยากรของศูนย์ฯ
๑๔.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	ฝึกปฏิบัติ การผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้ (รับประทานอาหารว่าง)	คณะวิทยากรของศูนย์ฯ
๑๘.๐๐ – ๑๙.๓๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	

วัน/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒		
๐๗.๐๐ - ๐๘.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๘.๐๐ - ๑๐.๓๐ น.	บรรยาย หัวข้อ เรื่อง - การออกแบบผลิตภัณฑ์ เครื่องเรือน เครื่องใช้ จากวัสดุทดแทนไม้ (รับประทานอาหารว่าง)	นางปรียากร พรพิบูลย์ชัย
๑๐.๓๐ - ๑๑.๐๐ น.	- อุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับงานไม้ และงานวัสดุ ทดแทนไม้เบื้องต้น	นางดาวหวัน ประวาท
๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	- การประกอบ ขึ้นรูปผลิตภัณฑ์จากแผ่นวัสดุ ทดแทนไม้	นางดาวหวัน ประวาท
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติการใช้อุปกรณ์เครื่องมือสำหรับงานไม้และ งานวัสดุทดแทนไม้เบื้องต้น	คณะวิทยากรของศูนย์ฯ
๑๔.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.	ฝึกปฏิบัติการประกอบ ขึ้นรูปผลิตภัณฑ์จากแผ่น วัสดุทดแทนไม้ (รับประทานอาหารว่าง)	คณะวิทยากรของศูนย์ฯ
๑๘.๐๐ - ๑๙.๓๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๒		
๐๗.๐๐ - ๐๘.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๘.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.	บรรยาย หัวข้อสีและสารเคลือบผิว	นางสาวราชนิ สมหวัง
๐๙.๓๐ - ๑๐.๐๐ น.	บรรยาย หัวข้อการตกแต่ง และการทำผิวผลิตภัณฑ์ วัสดุทดแทนไม้ (รับประทานอาหารว่าง)	คณะวิทยากรของศูนย์ฯ
๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติการตกแต่ง และการทำผิวผลิตภัณฑ์ วัสดุทดแทนไม้	คณะวิทยากรของศูนย์ฯ
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.	ร่วมเสวนา ปรัชญาหรืออุปสรรค และปัญหา ในกระบวนการผลิตแผ่นวัสดุทดแทนไม้ (รับประทานอาหารว่าง)	คณะวิทยากรของศูนย์ฯ
๑๖.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.	พิธีปิดการฝึกอบรม	

หมายเหตุ: กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม